

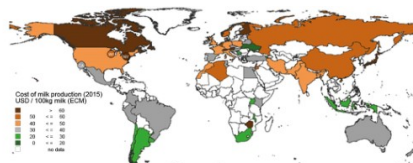
AP 5 DYK I MÆLKEPRISEN VIL FOREKOMME – FORBERED DIG PÅ DET NÆSTE

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

De lave priser i 2015-16 er en del af en cyklus for mælke markedet og vil derfor komme igen. Sådan lyder budskabet fra IFCN's Dairy Conference.

De lave mælkepriser gennem 2015-2016 skal ikke ses som en krise, men derimod som en del af en cyklus for mælke markedet. Spørgsmålet er dermed ikke om mælkepriser, som vi så sidste år ved denne tid kommer igen, men snarere hvornår.

Dette er et af de vigtigste budskaber fra IFCN's* Dairy Conference i Kiel tidligere på sommeren.

Som mælkeproducent bør man derfor forberede sig grundig på, hvordan man vil håndtere det næste lavpunkt i mælkeprisen. Og på konferencen lød disse budskaber og gode råd til, hvordan man kan håndtere de svingende mælkepriser:

- Det gælder om ikke at låse sig med for mange faste omkostninger. Tilrettelæg produktionssystemet, så du hurtigt kan justere produktion ved ændrede markedsvilkår, fx fleksibel fodring, hvor man altid anvender de billigste formidler, naturligvis uden at gå på kompromis med køernes behov for stabilt energioptag.
- Hjælp dig selv. Politikkerne har som regel ikke mulighed for at reagere rettidigt og tilstrækkeligt effektivt på kriser, og desuden er der ingen offentlige hjælpepakker, som passer til alle.
- Hav en plan for risikostyring klar allerede ved etablering af bedriften. Regn på, hvor meget du skal konsolidere bedriften med i de gode år for at have nok buffer til at stå imod i år med dårlige mælkepriser. Der er naturligvis også altid en sandsynlighed for, at mælkeprisen bliver lavere end den pris, du bruger som udgangspunkt i etableringsbudgettet. Et scenarie

med lav mælkepris bør derfor også med i vurderingen af, hvad en bedrift er værd.

- Svingende priser betyder større risiko – stil derfor større krav til bedriftens afkast.
- Til stadighed vær effektiv, reducerer din fremstillingspris. Udsving i priserne er kun en del af udfordringerne.
- En stærk sammenhængende værdikæde kan hjælpe med at udglatte stødene for den enkelte landmand.

LAVERE FREMSTILLINGSPRISER

I modsætning til hvad der er set ved tidligere prisdyk, som eksempelvis i 2009-2010, så har mælkeproducenter verden over formået at reducere deres fremstillingspris med 40-80 øre pr. kg som respons på prisdykket i 2015-2016. Dette tyder på, at verdens mælkeproducenter er blevet mere effektive og bedre til at tilpasse sig. Men en del af forklaringen skyldes også en stigende dollarkurs i forhold til andre vigtige valutaer. IFCN opgør nemlig deres beregninger af fremstillingspriserne i dollar, hvilket naturligvis har betydning for et lands fremstillingspris.

Der var på konferencen bred enighed om, at det globale mælke marked nu er kommet sig efter dykket i mælkeprisen i 2015-2016. Dette skyldes primært, at mælkeproducenter verden over har tilpasset produktionen efter de lave priser. Generelt er den globale efterspørgsel nemlig stadig på niveau med 2016 – dog med en stigende importdrevne efterspørgsel fra vigtige spillere som Kina, Mexico og Brasilien.

IFCN forventer, at den globale mælkepris de næste seks måneder vil ligge forholdsvis stabilt, hvor stigningen i udbud og efterspørgsel forventes at følge hinanden. Foderpriserne og olieprisen, to vigtige drivere i udviklingen af mælkeprisen, forventes at ligge forholdsvis stabilt det næste stykke tid. Store lagre af mælkepulver i både USA og Europa kan dog øge usikkerheden i prisudviklingen.

PÅ LÆNGERE SIGT

Med stigende befolkning og heraf også en stigende middelklasse forventes efterspørgslen efter mælkeprodukter at stige de næste 10-15 år. Samtidig vil der være en tendens til, at mælkeproduktionen flytter til egne af verden, hvor klimaforholdene passer til mælkeproduktion, blandt andet det nordeuropæiske græsbælte, som Danmark er en del af.

Dog blev det pointeret, at manglende likviditet på kort sigt vil være en forhindring for udvikling af sektoren i I-lande, mens det for U-lande er lav produktivitet og mangelfuld infrastruktur, der står i vejen for en effektiv mælkeproduktion. Og på den længere bane forventes det, at den stigende ulighed mellem rige og fattige vil skabe øgede sociale spændinger og dermed også gøre mælke markedet endnu mere uforudsigeligt.

* IFCN (International Farm Comparison Network)

IFCN er et internationalt netværk for forskere, konsulenter og andre interessenter i

mælkesektoren, der sammenligner mælkeproduktionen på tværs af landegrænser. I sommer afholdt IFCN deres 18. Dairy Conference i Kiel med oplæg og debatter om udviklingen på det globale mælke marked på kort og længere sigt. Der deltog 43 lande, herunder Danmark ved økonom Jannik Toft Andersen, SEGES. Se mere på www.IFCNdairy.org.

Artiklen har været bragt i [KvægNYT nr. 14, 2017](#)

© 2021 - SEGES Projektsitet